

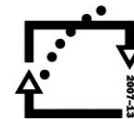
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

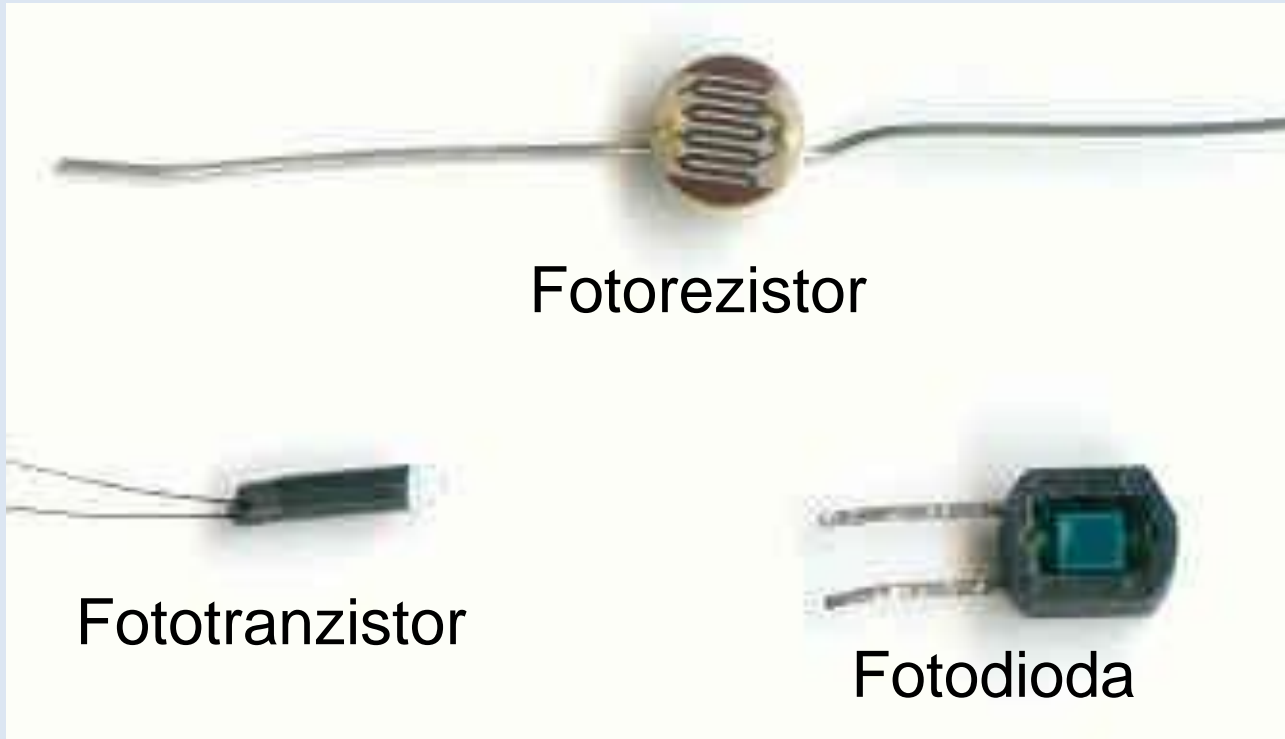

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

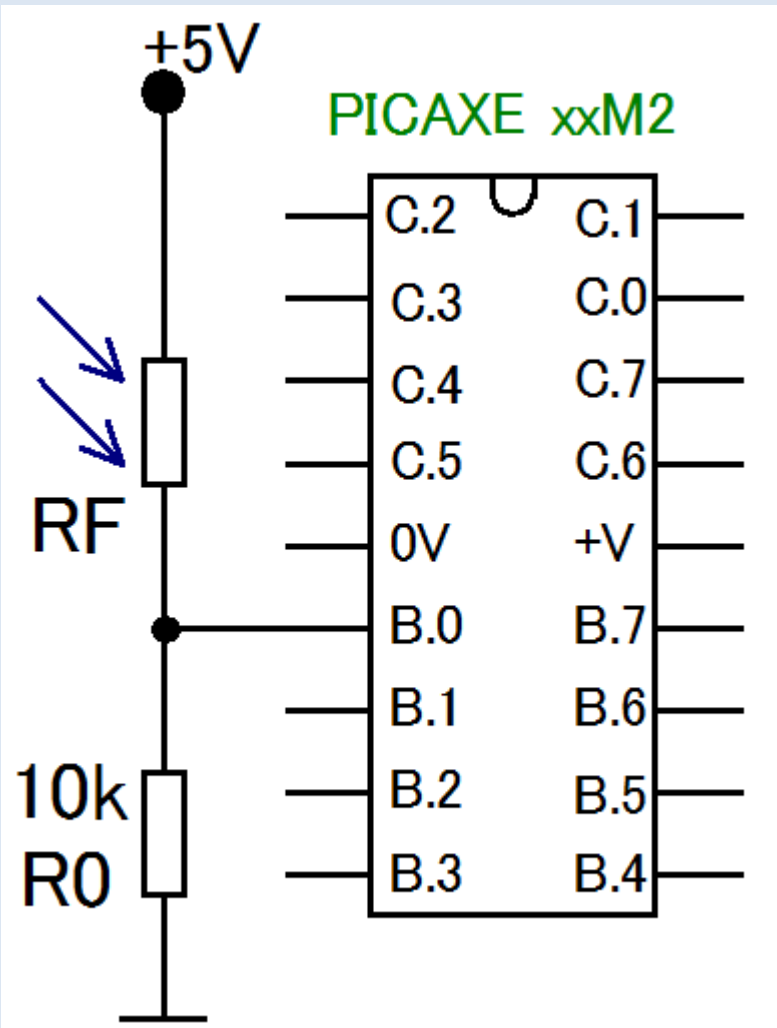
Škola	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Hrabákova 271, Příbram
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0556
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III / 2 = Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Tematická oblast	Mikroprocesorová technika
Název sady	Obsluha základních periférií mikropočítačem
Téma	Vstup – optický senzor
Anotace	Seznámení s možnostmi připojení a programového řešení optického senzoru, příkazy readadc, readadc10, for-next. Simulace analogových vstupů.
Autor	Ing. Josef Řehout
Den vytvoření	12.6.2013
Den ověření	13. 6. 2013
Označení materiálu	VY_32_INOVACE_RE_ELT_08

Optický senzor

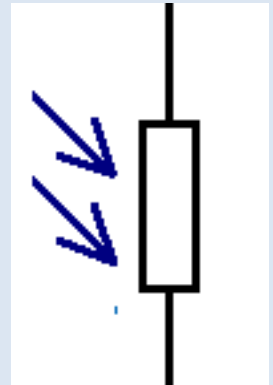

1. Světlo mění vlastnosti polovodičových struktur.
2. Dodáním energie se zvyšuje vodivost polovodičů.

Optický senzor - fotorezistor

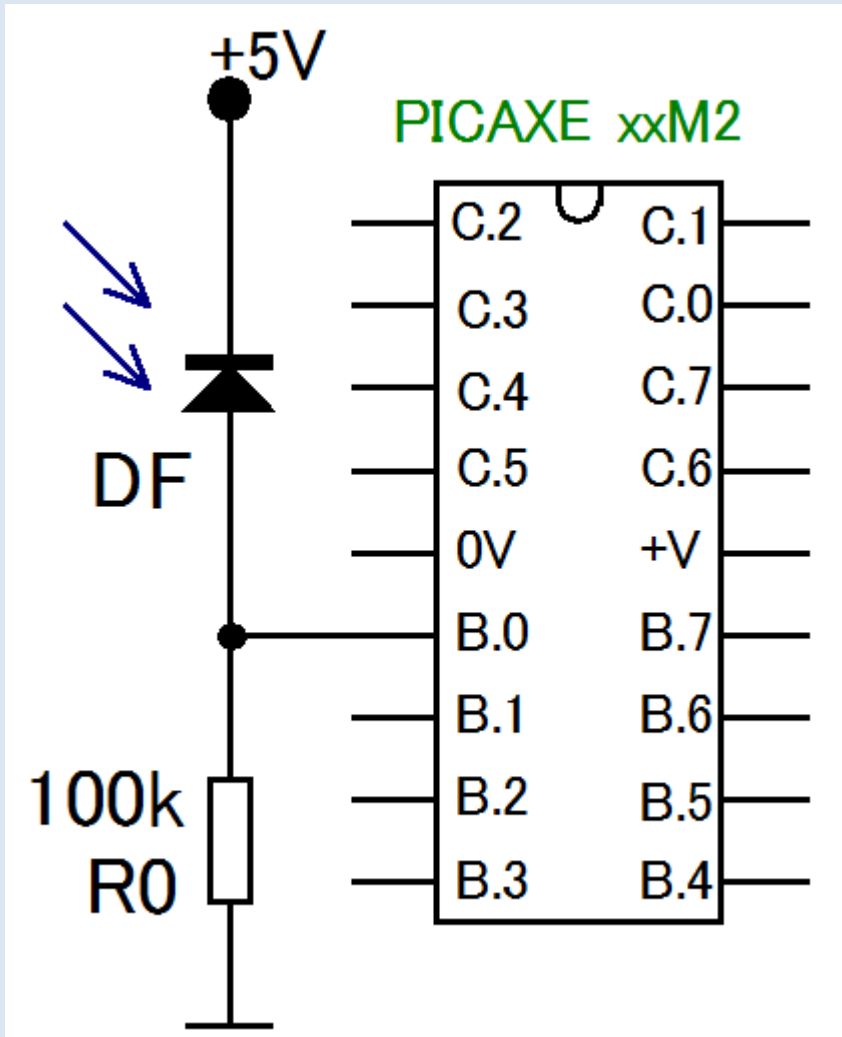

- Fotorezistor reaguje na světlo snížením odporu:
- za tmy je až několik megaohmů,
- za světla v místnosti je několik kiloohmů.

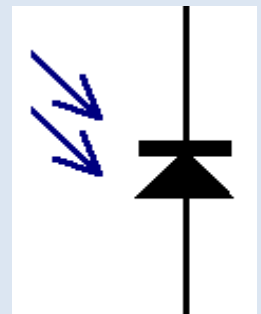
Jaká logická úroveň je na vstupu B.0 za tmy, jaká za světla?

Optický senzor - fotodioda

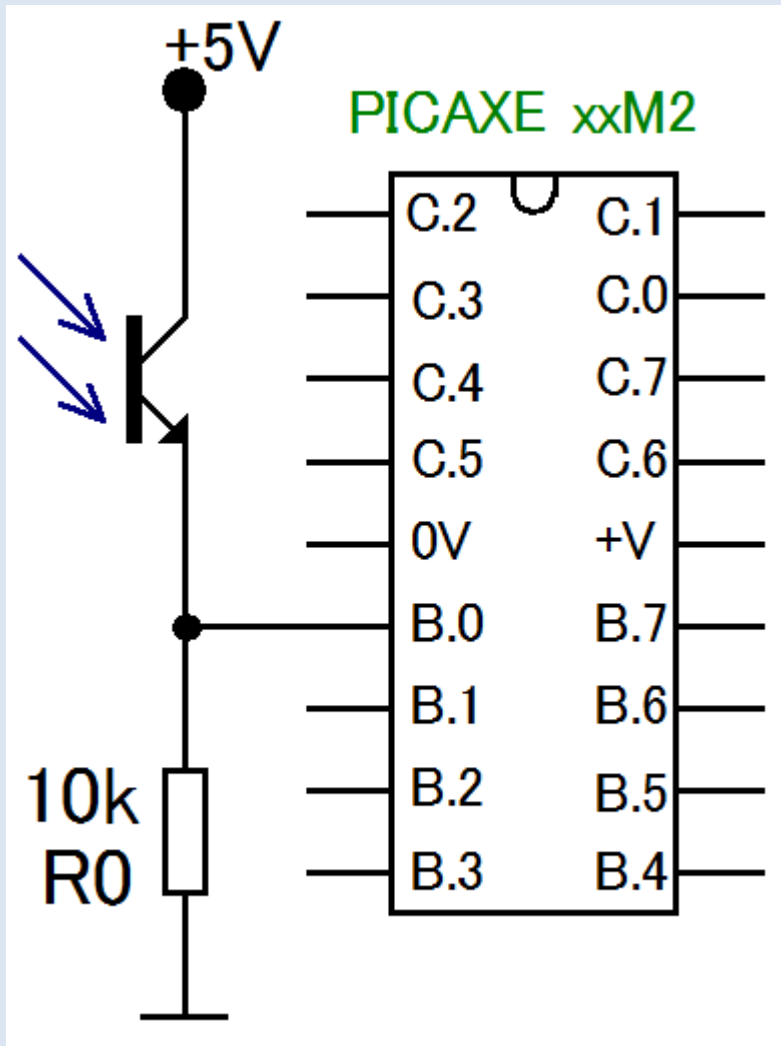
Fotodiodou v závěrném směru teče:

- za tmy téměř nulový proud
- za světla několik desítek mikroampérů

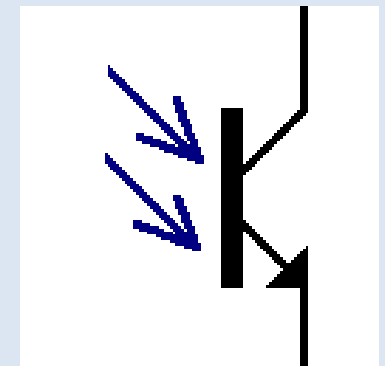
Jaká logická úroveň je na vstupu B.0 za tmy, jaká za světla?

Optický senzor - fototranzistor

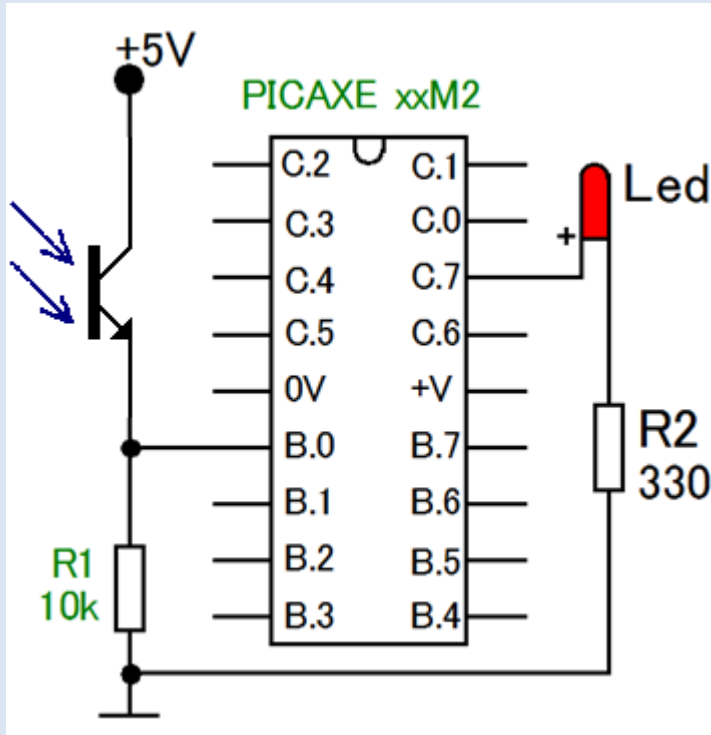
Fototranzistorem teče

- za tmy téměř nulový proud
- za světla několik miliampérů

Jaká logická úroveň je na vstupu B.0 za tmy, jaká za světla?

Programová obsluha optického snímače jako logického vstupu

Připojení optických snímačů je stejné, proto budeme dále pracovat jen s fototranzistorem.

Jeho pozici lze vyměnit s rezistorem R0. Tím se obrátí logické úrovně na vstupu mikropočítače.

Napište program jehož vstupem je logická úroveň z fototranzistoru a výstupem v registru b5 je počet zatemnění fototranzistoru. V klidu je fototranzistor osvětlen. Po 12 zatemněních se registr vynuluje, rozsvítí se LED na výstupu C.7 na 2s, zabliká, zhasne a program běží od začátku.

Příklad řešení programu pro fototranzistor

```
Init:    b5 = 0                ;nulování, zahasnutí LED
         low C.7
main:    pause 100
         if pinB.0 = 0 then suma    ;čtení stavu fototranzistoru
         goto main
suma:    b5 = b5 + 1
         if b5 < 12 then main
         high C.7
         pause 1000
         for b6 = 1 to 5          ;smyčka blikání LED
         toggle C.7
         pause 200
         next b6
         goto init
```

- Výše uvedený program předpokládá, že zatemnění je dočasné (maximálně 100 ms).

Programová obsluha optického snímače jako analogového vstupu

Nový příkaz programu: **readadc B.2, b8**

Význam: převod napětí na vstupu B.2 do číslicové podoby (ADC), jeho hodnota se uloží do registru b8

- Číslo je v rozsahu 8 bitů, tedy 0 až 255.
- Při napájecím napětí 5V, které je referenční pro převodník ADC, odpovídá číslo 255 napětí 5V na daném vstupu.
- V mnoha případech není důležité napětí, ale pouze číselný výsledek převodu, který slouží k rozhodnutí o dalším postupu programu.

Variace příkazu: **readadc10 B.2,w8**

Desetibitový převod v rozsahu 0 až 1023

Výsledek musí být uložen do proměnné typu word (16 bitů)

Programová obsluha optického snímače jako analogového vstupu

Nový příkaz programu:

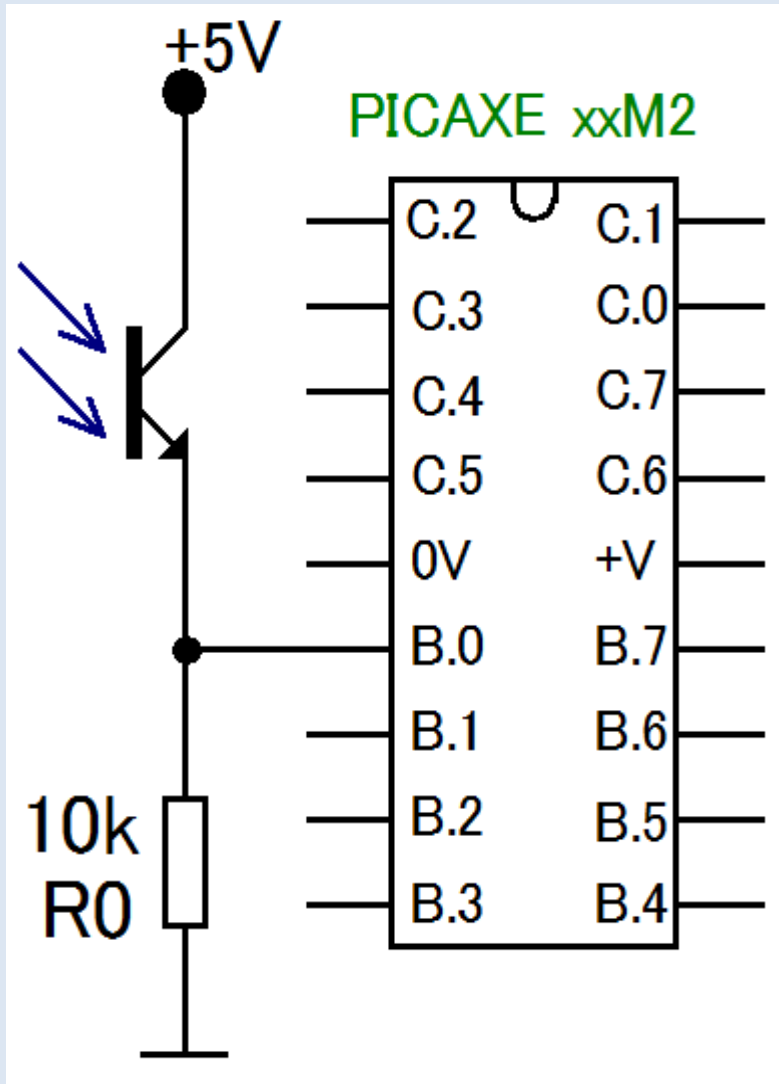
```
for b0 = 1 to 7
program1:
.....
next b0
program2:
.....
```

Význam: opakování (smyčka)

- 7x se provede část programu mezi příkazem **for** a **next**.
- Počet opakování je dán konstantou (7), která se automaticky porovnává s obsahem registru (b0).
- Konec smyčky nastane při rovnosti, kdy program skočí za příkaz **next**.

Poznámka: pro následující úkol si napište přehled použitých registrů (proměnných).

Programová obsluha optického snímače jako analogového vstupu

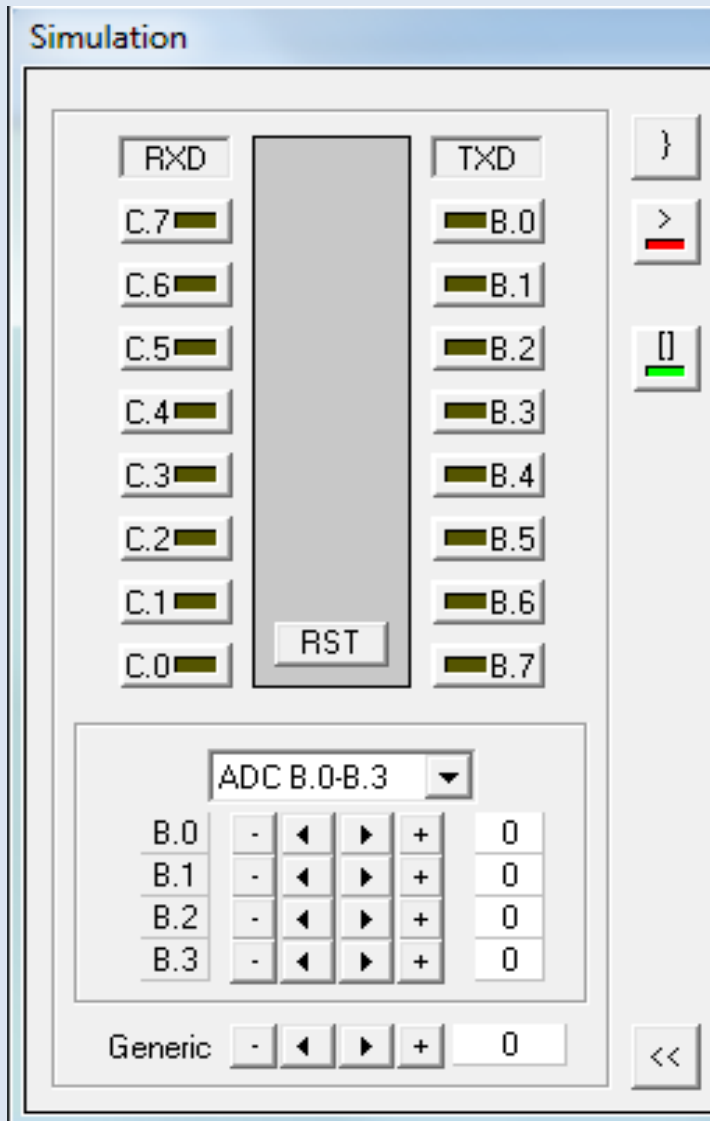

- Napište program pro čtení napětí na vstupu mikropočítače podle schématu.
- Převod osmibitový, výsledek v registru b7.
- Čtení provedte ve smyčce 5x a konečná průměrná hodnota se uloží do b7.

Program odladte v simulaci (náповěda dále) a předvedte.

Poznámka: pozor na možnou velikost součtu 5 hodnot.

Simulace vstupních hodnot

Analogové vstupní hodnoty jsou uvedeny v tabulce simulace a mohou se měnit listováním nahoru / dolů tlačítky nebo přepsáním hodnoty (0-255). Použití pro příkaz "readadc".

Hodnotu "Generic" nastavujeme (0 až 65535). Použití jako vstupní hodnota příkazů: count, pulsin, readadc10, readtemp, readtemp12 atd.

Tlačítkem RST spustíme program od začátku a vstupní hodnoty zůstanou nastaveny. Velmi vhodné je krokování programu.

Dosud procvičené příkazy

start:.....návěstí (název části programu)
dirsb=%11111110..aktivace portů B.7 až B.1 jako výstupních
pinsb=%01111110..nastav výstupy portu b
for b6 = 1 to 5.....začátek cyklu
Next b6.....konec cyklu podle proměnné b6
goto start.....skok
high B.4.....výstup do 1
if pinB.0 = 1 then suma.....podmíněný skok
pause 1000.....pauza v ms
readadc B.2, b8.....AD převod z pinu b.2 ulož do proměnné b8
readadc10 B.2,w8...AD desetibitový převod
low B.4.....výstup do 0
toggle c.7.....přepni stav výstupu
servo B.4,75.....nastavení portu pro servomotor
servopos B.4,75.....natočení serva

Zdroje

- I. Revolution Education Ltd. PICAXE Manual, Section 1 - Getting Started, www.picaxe.com/docs/picaxe_manual1.pdf [online] 5.10.2012, [cit. 12.6.2013]
- II. Revolution Education Ltd. PICAXE Manual, Section 2 – BASIC Commands, www.picaxe.com/docs/picaxe_manual2.pdf [online] 5.10.2012, [cit. 12.6.2013]
- III. Revolution Education Ltd. PICAXE Manual, Section 3 - Microcontroller interfacing circuits, www.picaxe.com/docs/picaxe_manual3.pdf [online] 5.10.2012, [cit. 12.6.2013]

Dostupné z <http://www.picaxe.com/Getting-Started/PICAXE-Manuals/>

Fotografie, obrázky, programy – archiv autora

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ